



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermanni Conringii De Pace Civili Inter Imperii Ordines Religione Dissidentes Perpetuo Conservanda Libri Duo

Conring, Hermann

Francofurti ; Lipsiae ; Wittebergae, 1680

Sectio VI. Doctrina hactenus tradita de Pace cum Protestantibus in certas regulas redigitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9585

eum utilitatem (imò & necessitatem) *ab honestate sejungunt*. Indignum est arbitrari, necessitatibus publicis, quas plerasque ipsi fecimus aut facimus, non posse aliter subveniri, quam dispendio Religionis, pro quâ omnia dispendia subeunda forent.

Fiat sanè *PAX*, sed licita: nullâ cooperatione cū hæresi, nullâ caritatis Dei & proximi, nullâ denique juris non sui, & officii sui violatione infamis. Noverint Protestantes sectam suam tolerari, Catholicæ autem Religioni æquâri non posse nec debere. Id nisi agimus, *non ita confitemur Christum coram hominibus; ut digni simus, quos ipse confiteatur coram Patre suo, qui in cælis est.* Matth. 10. v. 32.

Nunquam deerit Divina Majestatis auxilium Principi, causam illius fideliter agenti. Quod si maximè tanta vis, tantus etiam esset furor multitudinis, ut sine discrimine ipse Christiani Regis Officio fungi non possit, si cuiquam alteri, sibi maximè Principes dictum existimare debent: Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere; sed potius timete eum qui & animam & corpus potest perdere in gehennam. Hunc qui timet, mortalium timet neminem, nam & defensum iri se illius protectione non dubitat, si sic illi visum fuerit expedire. Hæc si fortè minus defendatur, ut effugiat supplicia majora, non gravatim perferet minora; cum præsertim certo persuasum habeat, illa tantis æternæ gloriæ præmiis iri compensatum, ut eorum contemplatione suus cuique spiritus vilis esse debeat. His verbis Cardinalis Hosius, excusationem FERDINANDI I ex prætensâ necessitate condendæ Pacis Religionis petitam refutavit. Quibus nihil præterea adjiciendum putamus.

SECTIO VI.

Doctrina hæctenus tradita de Pace cum hæreticis
in certas Regulas redigitur.

Licet

REGULA I.

Licet urgente necessitate vel gravi periculo, præsertim Religionis, hæresin tolerare, dissimulando pœnam, & ea quæ ad ejus exercitium sunt necessaria concedendo. Quæ est permissio simplex, sive primi generis.

II.

Licet ex eadem causâ prohibere Catholicos, ne intempestivè hæreticos aggrediendo, vel laceffendo, se & Religionem in majus discrimen conjiciat. Quæ est permissio secundi generis.

III.

Vtraque permissio licita est, vel ad tempus indefinitum, pro iisdem videlicet circumstantiis necessitatis duraturæ; vel determinatum pro certis annis, quibus moraliter certum putatur præsentis difficultates & circumstantias non desituras.

IV.

Licet utramque permissionem dicto modo promittere, sive Pacis causâ pacto firmare: pro iisdem videlicet circumstantiis necessitatis aut periculi. Non est tamen necesse eas exprimere, cum per se insint tali Paci.

V.

Licet & expedit hæreticis Pacis causâ si aliter ea obtineri non possit, generalem Amnistiam seu oblivionem omnium injuriarum & maleficiorum concedere, quæ occasione belli contigerunt.

VI.

Licet necessitate urgente Tempia, Monasteria, aliaque Bona Ecclesiastica hæreticis concedere, si altum sive merum imperium illis non cohæreat, neque vi pacti permittatur Jus reformandi.

VII.

Non licet ullo casu hæresis permissionem absolutè sive in perpetuum promittere aut pacisci. Est enim id hæresi indirectè cooperari, & permissio tertii generis.

V 2

VIII.

VIII.

Non licet sive in perpetuum, sive ad tempus, ullam conditionem Pacis inire, quæ includat cooperationem directam cum hæresi. Nam hoc vel maximè spectat ad permissionem tertii generis, & est multò magis illicitum, quàm indirectè cooperari.

IX.

Non licet Pacis causâ hæresin recipere in Jus publicum, eamque Catholicæ Religioni æquare, in dignitate, libertate, defensione, perpetuitate, &c. Hæc enim suapte naturâ ordinantur ad hæresin augendam, promovendam, stabilendam.

X

Non licet pacisci, ut Jus Religionem mutandi, vel hæresin introducendi, cohæreat alto sive mero imperio, neque concedere, ut vi talis pacti hæretici ditiones Catholicas, hæreditate vel alio juris titulo ad se devolutas, reforment.

XI.

Non licet hæreticis promittere, vel præstare auxilium, aut executionem in hæresi introducendâ, aut Catholicâ Religione expellendâ; est enim participatio actionis criminosa & sacrilegæ.

XII.

Non licet subditos compellere ad hæresin amplectendam, vel injustam emigrationem, neque ad hæc auctoritatem vel auxilium præstare; tum ob causam dictam, tum quia id est directè animas perdere.

XIII.

Non licet Ecclesias & Bona Ecclesiastica hæreticis cedere, vel concedere, aut restituere, ut unâ cum alto sive mero imperio, habeant jus introducendi aut reducendi hæresin, sive reformandi, ut loquuntur. Est enim hoc positivè animarum perditioni cooperari.

XIV. Si

XIV.

SI quidquam Bonorum Ecclesiasticorum hæreticis Pacis causâ concedi potest, absque autoritate & ratihabitione Summi Pontificis id fieri non debet; est enim alioqui usurpatio potestatis non competentis.

XV.

Non licet eandem libertatem, quæ perperam concessa est Confessioni Augustanæ, seu Lutheranismò, concedere Calvinismo; cum enim sit hæresis specie diversa, multoque deterior, nova injuria inferretur Creatori & veræ Religioni, hæcque in majus periculum conjiceretur, &c.

XVI.

Non licet ea absolutè & in perpetuum hæreticis promittere, quæ cum obligatione Officii aut Juramenti pugnant: est enim crimen perfidiæ & perjurii.

XVII.

Non licet Pacem hisce conditionibus, vel aliquâ illarum, quas illicitas esse demonstravimus, imbutam sancire, confirmare, extendere; quia id fieri non potest absque peccato.

XVIII.

Princes & Status Catholici, si multitudo suffragiorum prævaleat, culpâ liberantur, si assensum negent, vel contra protestentur. de cetero pacificè tolerant, quod impedire non possunt.

XIX.

SI Cæsar, Princes, vel alii Status Catholici, bonâ fide crederent, ejusmodi Pacem esse licitam, neque spes foret veritatis ipsis persuadendæ: sine fructu in periculum gravioris peccati conjici non deberent.

Cùm verò difficilè sit, bonâ fide tot principia Juris Naturalis Divini & Christiani, reclamantibus præsertim assiduè Summis Pontificibus, ignorari, viderint qui ignorant, & caveant, ne ignorentur ab eo qui nihil ignorat. Ut verò demus talia sine culpâ ignorari, aut non expendi à Principibus, at ægrè se pur-

gabunt Theologi. Quorum labia nisi custodiant scientiam SS. Patrum, Doctorum Veterum, Summorumq; in primis Pontificum verbis, factis, adeoq; decretis consentaneam, periculosè, quantumvis bonâ fide, Principes legem Domini ex ore eorum requirunt. Sed eodem finiamus Epi ogo, que S. Augustinus librum de Perseverantiâ clausit.

Qui legunt hæc, si intelligunt, agant Deo gratias: qui autem non intelligunt, orent ut eorum ille sit doctor interior, à cujus facie est scientia & intellectus. Qui verò errare se existimant, etiam atque etiam diligenter, quæ sunt dicta, considerent: ne fortassis i se errent. Ego autem cum per eos, qui meos labores legunt, non solum doctior, verùm etiam emendatior fio, propitium mihi Deum agnosco. Et hoc per Ecclesiæ doctores maximè expecto, si & in ipsorum manus veniat, dignenturq; nôsse, quod scribo.

Omnia ad majorem DEI
gloriam.



HER-